

QVÆSTIO MEDICA.

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM.

DIE IOVIS XXXI. MENSIS IANVARII,

M. IOANNE AKAKIA, Doctore & Medico Regio, Moderatore.

An Phrenitidis aperienda?

748

EN S homini propria, & ἡγεμονία supremæ animæ, sensuum principatum, iudicium, & λογισμὸς completur. Huius licet operatio nullis, aliarum verò materialibus perficiantur organis, optima tamen indiget cerebri constitutione, cuius toti medullæ substantiæ infidet, nulla sedium aut cavitatum distinctione. Διὸ φημι τὸν ἐκείνου εἶνα τὸν ἡγεμονικὸν τὴν ἑστίν. Sed phantasia in anteriore, memoria in posteriore parte magis elucet. Omnibus vna & simplex animæ essentia est, sed mens non omnibus eadem, ut eius proditor vultus, numquam alteri similis, & τὴν αἰσθητικὴν & κίνησιν cerebri bene vel malè se habet in moribus & morbis; πούτω φρενίτην ἢ ψεύδην, τὴν δὲ αὐτῶν μερίμνηται & ἀποφροσίδου. Præcellit magnitudine φρενίτης melancholicus, sed in misanthropiam labitur; crassitie βαρύνεται, & tandem ei sensus hebescit: molli raritate viget εὐφροσύνη, ἢ εὐμαθία, sed leuibus iniurijs læditur & delirat; firma caliditate magnanimus, ἀγχοκίνητος, sed inflammationibus obnoxius, & furij agitur, cui cum siccitas accedat, via est ad phrenitidem.

EREBRVM ἡ νόσος ἀποφροσίνος ἔστι, vix vnquam proprio sui vitio, sed aliunde materiæ appulso, venis, arterijs, vaporibus, similitudine substantiæ afficitur: subiectis partibus, & citius inflammato diaphragmati, quàm pulmoni, hepati, aut toti corpori causo, vel alia febre laboranti, compatitur. Vbi per interualla, febrium materiæ leuiter offenditur, λήθης oritur. Vbi morâ humoris substantia similis læditur, sit quædam sensuum aut phantasmatum illusio, vel cogitationis error vel memoriæ lapsus. Sed vbi organica impeditur functio, omnes percunt, vel maximè labefaciuntur. Oritur enim, mentemq; percellit organici & temperie læsis, omnium cerebri affectionum pessima phrenitis, quæ continuum est cum acuta febre delirium, ab inflammatione cerebri & meningum, non simplici & nuda phlogosi, sed à phlegmone vel erysipelate, ferociam suam fortis à quantitate, & qualitate triplicis materiæ, sanguinis, biliosi humoris, & bilis adustæ.

PHRENITIS hæc peracuta, & sua specie lethalis, itaut intra tertium quartumve diem iugulet, non affatim irruit, sed suos habet ἀποφροσίνος, propriæque indicia, somnos & εὐφροσύνην, vigiliæ, clamores, obliuionem ἀλφειῶν, insuetam temeritatem, occipitis dolorem, spirationem magnam, pulsum paruum, durum, crebrum, vultum lippientem, εὐφροσύνην, toruum, squalidum, τοσοῦτον ἀρδέντης ἀπὸ οὐρε σκίλλης ἀβυσσὸν, oculi micat acris ignis. Iam τοῖσι πῶτερος αἰσθητικὸς per ἑστίν causæ morbificæ, varias cerebri mansiones peragrantis, turbatio mentis accidit, & εὐφροσύνη ἀποφροσίνος, floccorum amilio, festuicarum amilio, aride linguæ garritus, ἄλφεινι omne genus, & prementis doloris ἀποφροσίνος. His omnibus non arguitur phrenitis, nisi duo pathognomonica signa concurrant, assidua mentis euerfio, & febris acuta, quibus etiam φρενίτης ἀποφροσίνος, εὐφροσύνης, & εὐφροσύνης (hæc enim ἀποφροσίνος non sunt) detegere licet. Tunc mitius habent nugigeruli, & ἀποφροσίνος, quàm μετὰ σπουδῆς & βαρύνεται, quorum spes vna criscas salutiferæ, si post εὐφροσύνην rigor suboritur. Malè verò his apparent ab ædectiones, vrine decolores, vox clangosa, & phrenitica ῥαβδότης. Qui sputatores euadunt vomitum nigrum passuri, μαινωδὲς efferi sunt, φρενίτης, phantatici, tandemque tremuli, cita morte perimuntur. Hæc omnia mouet gradus inflammationis, quæ si desinat materiæ superfluit sit transitus in maniam.

MNIS inflammatio calidæ fluxionis soboles, è venis erumpente præ nimia quantitate alioquin laudabili sanguine, & αἰσθητικὸς in arterijs irruente phlegmone est, à qua pulsatio inseparabilis, sed calidiore, tenuiorque ab arterijs elabente, sit erysipelas citius efficiens, & facilius euanescent. Vbi calida fluxio ἀποφροσίνος impetit cerebrum, primum maiores arteriæ venæque opplentur, incalescunt, distenduntur, abijs minores, sicutque ad minimas, & per ipsarum anastomoses, vel per tunicas transmittitur humor in spatia & substantiam, cuius non modò sublimes particulas, sed per ἀποφροσίνος τὴν θερμότητος altè subiectas afficit. Hæc si firmiter impacta victrixque ἡγεμονικὸν inducit, vel paulò reluctantem naturâ, non in ἀποφροσίνος, sed incineratum abscedit humorum: quod etiam vtilius egris, quàm μετὰ ἀποφροσίνος eis ἡγεμονικὸν phrenitidis perniciosam.

IAΦΟΡΗΣ optanda sola, quæ ad amotionem causæ & partis ἡγεμονικὸς maximè curatio est, instituenda αἰσθητικὸς τὴν ἑστίν, & ἡγεμονικὸς. Hæc tria simul præstat ἀποφροσίνος, quæ non exilium vasorum excisione, nec in occipite, sed paulò maiorum pone aures, & circa tempora currentium, ἀποφροσίνος sine metu ἀποφροσίνος sanguinè riuiolosè saltè vacuabit: parum alioquin proderit venosi ἀποφροσίνος, nisi calidior arteriofus inflammationis primus auctor subtrahatur. Hic nullus humor educendus cathartici, quæ quantumvis leuia, deleteria sunt, nequidem acris enematis reuellens alui subductio, sed temperatis emollientibus sollicitanda. Inutiles procul abijce φρενίτης cum pyroticis. Hirudines parum sunt proficue. Euentilatio fiet cucurbitulis, fotibus, frigationibus, cum violaceo & rosaceo (modò non sit ἀποφροσίνος) περὶ τὴν κεφαλὴν, & τῶν ἀποφροσίνος ποτῶν. Nihil magis perspirabilem reddit partem inflammatam, quàm venæsectio, sed citius arteriæ. Refrigerium intus, non foris, assiduo frigidi liquoris potu, hypnoticis etiam pro feritate delirij validioribus, sed adustæ fuliginis exilio, & effluente sanguinis exsolutione magis habitum læsamque partem Arteriotomia refrigerat.

Ergo Phrenitidis aperienda. 194

Proponebat Lutetiæ ANSELMVS BICQVET Parisinus. A. R. S. H. M. DC. XXX.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Hugo Chastles.
M. Nicolaus Heliot.
M. Ioannes Vacherot.

M. Claudius Siquier.
M. Ioannes Baptista Ferrand.
M. Simon le Lait.

M. Bartholomæus Baralis.
M. Carolus le Clerc.
M. Ioannes Bourgeois.

